

EBS kosten berekening

Samenvatting

Doelgroep	Jaarkosten (o.b.v 2023)
Kinderen 4-11 jaar	€ 35.000,=
Volwassenen Zoetermeerpas	€227.300,=
AOW-gerechtigden	€522.500,=
TOTAAL	€784.800,=

Cijfermatige onderbouwing en kostprijzen

Allereerst de cijfers. Het gaat om de volgende doelgroepen:

- AOW-gerechtigden (ca. 23.000 inwoners)
- Minima met een Zoetermeerpas (ca. 10.000 inwoners, deels overlappend met bovenstaande)
- Kinderen 4 t/m 11 jaar (ca. 16.000 inwoners)

Voor het inschatten van de kosten is EBS uitgegaan van de ervaringen die zij hebben in Rozenburg (gem. Rotterdam), en van de reizigers die nu in Zoetermeer in de bus zitten.

Uit cijfers van vrij reizen in Rozenburg blijkt dat ongeveer de helft van de AOW-ers die daar recht op hebben (alle AOW-ers, dus inclusief niet-mobiele ouderen in een verzorgingstehuis) het abonnement gebruiken. De rest vraagt het abonnement niet aan of gebruikt die helemaal niet. Iedereen die een abonnement heeft, maakt daar gemiddeld vervolgens zo'n 40 tot 50 ritten per jaar mee. NB: vanuit Rozenburg kun je met EBS maar twee kanten op, richting Spijkenisse/Rotterdam of richting Brielle/Hellevoetsluis. Reizen binnen Rozenburg gebeurt eigenlijk niet.

Kinderen van 4 t/m 11 jaar in Rozenburg hebben geen abonnement nodig. Die kunnen een gratis kinderdagkaart in de bus krijgen. Gemiddeld reist ieder kind in Rozenburg 2 tot 3 dagen per jaar gratis met de bus.

Worden deze ervaringscijfers toegepast op Zoetermeer dan wordt verwacht dat er ongeveer 15.000 abonnementen worden aangevraagd door **AOW-ers en Zoetermeerpashouders**. Als deze abonnementen tegen het normale tarief verkocht zouden worden (Regio Abonnementen) dan zou dat een verkoopwaarde hebben van tussen de € 5 miljoen en € 17 miljoen (exclusief BTW), afhankelijk het reisgebied. Dat is echter niet reëel. De doelgroep reist gemiddeld minder vaak op een abonnement dan de standaard abonenthouder. Ook is het Vrij Reizen alleen van toepassing op reizen met EBS, terwijl de Regio Abonnementen ook geldig zijn bij o.a. HTM, RET en Arriva. Bovendien is het vrij reizen beperkt tot op werkdagen na 9 uur, en in het weekend de hele dag, net als in Rozenburg. Een specifiek vrij reizen abonnement voor deze doelgroep, alleen geldig bij EBS, alleen op werkdagen na 9 uur en in het weekend de hele dag, heeft daarom een veel lagere prijs. Die prijs is afhankelijk van de reismogelijkheden die geboden worden, en loopt uiteen van ongeveer **€ 750.000 per jaar voor een EBS-abonnement dat alleen voor de stadslijnen in Zoetermeer geldig is, tot € 1,5 miljoen voor een EBS-abonnement dat geldig is in de hele concessie Haaglanden Streek**.

Voor wat betreft de **kinderen** lijkt een oplossing zoals in Rozenburg het meest voor de hand te liggen. Alle kinderen krijgen dan een gratis dagkaart als ze in Zoetermeer in de bus stappen. Met deze dagkaart mogen ze de hele dag reizen bij EBS in heel Haaglanden Streek, onder begeleiding van een betalende volwassene. **De kostprijs hiervan bedraagt € 30.000 á € 40.000 per jaar.**

Als alle doelgroepen zoals benoemd in de motie gratis binnen Zoetermeer gebruik kunnen maken van de buslijnen van EBS (70 en 71) zal dit **gemeente ongeveer €800.000, = op jaarbasis** kosten. Het eerste jaar zullen de kosten hoger uitvallen omdat er extra personele inzet noodzakelijk is voor de implementatie van het vrij reizen.

Personele kosten gemeente zijn niet meegerekend.

Wat krijgt de gemeente hiervoor?

Voor de bovenstaande bedragen verzorgt EBS:

- Het ontwikkelen van een OV-chipkaart abonnement voor AOW-ers en houders van een Zoetermeerpas.
- Het opnemen van dit product in de boordcomputers van de bussen zodat ermee gereisd kan worden.
- Het verwerken van aanvragen van een abonnement, het klaarzetten van het product, en het informeren van de aanvrager dat hij/zij het product kan ophalen.
 - o Dit proces is in principe eenmalig. Als het product op de kaart staat blijft dat geldig.
 - o EBS verwerkt hierbij zo min mogelijk persoonsgegevens. Alleen de gegevens die nodig zijn voor het klaarzetten van het product.
 - o In de loop van 2024 moet de doelgroep wel overgezet worden naar een nieuw product op OVpay. Dit zal een proces samen met de gemeente zijn.

- Het ontwikkelen van een gratis dagkaart voor kinderen en dit gratis beschikbaar maken in de bussen in Zoetermeer.
- Monitoring van het gebruik van beide producten.
- Informeren van gebruikers van beide producten over werking, voorwaarden en oplossen van eventuele problemen.

Wat EBS niet doet:

- Promotie van vrij reizen in Zoetermeer. Informeren van inwoners die daar recht op hebben.
- Procedure en webpagina voor het aanvragen van vrij reizen.
 - o Waarbij een check moet plaatsvinden op basis van de GBA en andere databronnen van de gemeente.
- Het delen van alleen de noodzakelijke informatie met EBS voor het klaarzetten van abonnementen.
 - o Aandachtspunt hierbij is privacy en dataveiligheid
- Communicatie met inwoners over dit aanvraagproces.
- Het aanschaffen van een persoonlijke OV-chipkaart of OVpas. De inwoner zal die zelf moeten aanschaffen. Een OVpas kan ook digitaal zijn, als een token op een mobiele telefoon.

De ervaring van EBS is dat de gemeente zelf het beste het beheer kan houden over de aanvragen en het contact met inwoners kan onderhouden. Als zij een aanvraag doorgestuurd krijgen gaan ze er van uit dat de aanvrager recht heeft op vrij reizen, en verzorgen we dus altijd een werkend product.

Belangrijke noot:

In bovenstaande analyse wordt alleen uitgegaan van reizen met EBS. Voor het reizen binnen Zoetermeer speelt ook Randstadrail (HTM) een belangrijke rol. Dat blijkt wel als je naar de lijnennetkaart kijkt (zie onderstaande link). Meerdere wijken van Zoetermeer zijn alleen met Randstadrail te bereiken. Als de gemeente vrij reizen aanbiedt aan inwoners, en dat is alleen geldig voor reizen met EBS, dan zit daar volgens ons een groot afbreukrisico in. In plaats van een positieve reactie van inwoners op het gratis reizen, kan er dan een negatieve tendens ontstaan omdat een groot deel van de inwoners er geen gebruik van kan maken. Dat risico willen we nadrukkelijk benoemen. Vanuit de inwoner gezien zou vrij reizen bij zowel EBS als HTM beter aansluiten op zijn of haar reisbehoeften.

Binnen de huidige OV-chipkaart systemen is een abonnement voor zowel EBS als HTM moeilijk te realiseren, met een lange doorlooptijd. Omdat het huidige technische systeem uiterlijk eind 2024 komt te vervallen, staan de investeringen niet in verhouding tot de korte doorlooptijd die nog rest. Een geïntegreerd EBS+HTM abonnement is daarom op dit moment niet mogelijk. Wat wel mogelijk is, is dat inwoners een EBS en/of een HTM abonnement kunnen aanvragen. Iets soortgelijks doen we nu in Rozenburg. AOW-ers daar kunnen een EBS abonnement aanvragen voor busreizen op het eiland Voorne-Putten, en een RET-abonnement voor als ze verder willen reizen met de metro.

Binnen het nieuwe betaalsysteem OVpay ontstaan tussen nu en 2025 steeds meer mogelijkheden voor het maken van flexibele, passende producten. Op niet al te lange termijn, vanaf medio 2024, kunnen we veel beter en flexibeler inspelen op de vraag naar vrij reizen bij meerdere vervoerders

HTM kosten berekening

Wens gemeente Zoetermeer

Per 1/1/2024 afgekocht reisrecht bieden voor een periode van minimaal een jaar voor stads- en streekvervoer binnen de gemeentegrenzen aan de volgende doelgroepen:

- Kinderen 4-11 jaar	16.000
- Volwassenen met een Zoetermeerpas	10.000
- AOW-gerechtigden (is incl. overlap met Volwassenen)	23.000

Alle hieronder genoemde bedragen hebben betrekking op reizen met HTM, tenzij anders vermeld.

Samenvatting

Doelgroep	Jaarkosten (o.b.v 2023)
Kinderen 4-11 jaar	€ 300.000
Volwassenen Zoetermeerpas	€1.250.000
AOW-gerechtigden	€ 1.370.000
TOTAAL	€1.920.000*

* In de totale kosten zit een overlap van reizigers die in >1 van de doelgroepen vallen

* Er is geen rekening gehouden met eventuele contractkorting

Uitgangspunten

- Basis = actual reisgedrag november 2022
- Omrekening naar jaar = $100/9 \times$ november 2022
- Kosten zijn berekend op reis(deel) binnen de grenzen van Zoetermeer (tussen Lansingerland en Voorweg Laag)
- Actuals zijn gebaseerd op P-kaarthouders in de leeftijdsgroepen Kinderen 4-11; Volwassenen en 65+. Uitgesloten zijn Studenten-OV en Scholieren
- De reizigers zijn niet persé inwoners van Zoetermeer; men heeft minimaal 1x in november binnen de stadsgrenzen van Zoetermeer gereisd.
- Aanname is dat 80% van de doelgroep die recht heeft, op het voordeel, deze ook aanvraagt
- Aanname is dat 'gratis reizen' leidt tot een verdubbeling van het reisgedrag
- Uitgegaan is van gemiddelden, er is geen rekening gehouden met mogelijk afwijkend gedrag (bv: volwassene met Zoetermeerpas zal minder vaak forensengedrag vertonen)

Doelgroep Kinderen 4-11 jaar

In eerste instantie is gerekend met saldoleeftijdstarief. HTM beschikt echter over goedkope Kinderdagkaarten die voordeliger zijn dan reizen op saldo. Daarom is uitgegaan van een berekening op basis van het tarief van de HTM Kinderdagkaart en het aantal dagen dat een kind reist met HTM in Zoetermeer.

Reist een kind binnen de doelgroep in één maand 4 dagen, dan wordt dit als €4 in rekening gebracht
Uitgangspunt is een abonnement met een geldigheid van het gehele HTM netwerk. Zo wordt voorkomen dat het kind bij reizen van/naar Zoetermeer voor hoge extra kosten komt te staan (HTM Dagkaart is nl geldig in het hele verzorgingsgebied).

In de case is uitgegaan van gemiddeld 2 dagen per maand reizen (dit is nu gemiddeld 1 bij reizen van kind met een Persoonlijke OV-chipkaart). Een verdubbeling dus.

NB: een regulier Regio-abonnement met leeftijdskorting voor de zones in Zoetermeer zou jaarlijks ca €8.1Mio kosten. Dit is wel incl. overige vervoerders en enkele extra zones direct om Zoetermeer heen.

Doelgroep volwassenen met Zoetermeerpas

Er is gerekend met saldo voltarif. Uitgangspunt is de gemiddelde volwassene die in november minimaal 1x in Zoetermeer heeft gereisd. Hierbij is geen rekening gehouden met afwijkend reisgedrag tussen de gemiddelde volwassene, een volwassene met een Zoetermeerpas. Aannemelijk is dat de laatste groep minder vaak werk heeft, en daardoor minder dagen per maand zal reizen.

In de case is uitgegaan van 8,4 trips per maand, een verdubbeling van het gemiddelde door het gratis karakter van de propositie.

NB: een regulier Regio-abonnement voor de zones in Zoetermeer zou jaarlijks ca €7.7Mio kosten. Dit is wel incl. overige vervoerders en enkele extra zones direct om Zoetermeer heen.

In de case is uitgegaan een Persoonlijke OV-chipkaart met afgekocht reisrecht binnen de 2 zones die Zoetermeer omvatten.

Doelgroep AOW-gerechtigden

Er is gerekend met saldo leeftijdstarief. Uitgangspunt is de gemiddelde 65+-er die in november minimaal 1x in Zoetermeer heeft gereisd. Hierbij is geen rekening gehouden met afwijkend reisgedrag tussen een 65+ en een AOW-gerechtigde.

In de case is uitgegaan van 6,4 trips per maand, een verdubbeling van het gemiddelde door het gratis karakter van de propositie.

NB: een regulier Regio-abonnement voor de zones in Zoetermeer zou jaarlijks ca €11.6Mio kosten. Dit is wel incl. overige vervoerders en enkele extra zones direct om Zoetermeer heen.

In de case is uitgegaan een Persoonlijke OV-chipkaart met afgekocht reisrecht binnen de 2 zones die Zoetermeer omvatten.

Dit is er al in Zoetermeer voor de Zoetermeerpashouders.

Iedere pashouder kan voor een jaarlijks bedrag van maximaal €20,- gebruik maken van het ov. Het budget wat hiervoor kan worden gebruikt is een keuzebudget € 20,- voor volwassen en € 40,- voor kinderen per jaar.

Pashouders kunnen er ook voor kiezen met dit budget wat anders te gaan doen bv naar de film.

We hebben vorig jaar 3794 transacties gehad bij de HTM waarvan de meeste € 20,- zijn geweest.